

Jackpot

Jackpot

J.B. te Boekhorst

 publishers

Eerder verschenen bij CD publishers

2014 *Rick Be Quick* - J.B. te Boekhorst

2014 *De Jacht op de Kerstschat* - J.B. te Boekhorst

2014 *The Christmas Treasure Hunt* - J.B. te Boekhorst

2016 *Wraak* - Claudia Abando

© 2016 J.B. te Boekhorst

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp: Duncan Jeurlink, Diepenveen

Binnenwerk: Click Design, Zutphen

isbn 978 90 468 0000 0

nur 330

www.cdpublishers.nl

www.clickdesign.nl

Voor Duncan, die het eerste zaadje plantte

1

Zaterdag 24 januari

Dit is het begin van een gelooflijk verhaal. Het is namelijk niet ongelooflijk. Het is waar gebeurd. Het gaat over mijn neef Duncan, Duncan Jeurlink uit Diepenveen. En het verhaal begint op de ochtend vóór zijn eenentwintigste verjaardag, een zaterdagochtend, 24 januari 2015. Op die ochtend wilde hij zelf boodschappen doen voor de verjaardagsvisite van die avond. In de garage pakte hij een boodschappentas en hij startte de auto van zijn moeder. Bij zijn werkgever kocht hij voordelig tien kratten bier, nootjes en frituurhapjes. Tijdens zijn studie grafische vormgeving in Zwolle was hij al als vakkenvuller bij Albert Heijn begonnen. AH was blij met hem, een serieuze doorzetter. Via allerlei cursussen was hij opgeklommen tot teamleider, maar hij twijfelde of hij door wilde groeien tot assistent supermarktmanager. Dat Duncan ambitieus was bleek wel uit het feit dat hij ook bij een drukkerij in Deventer werkte als grafisch vormgever. Tjongejonge, een jonge jongen met twee banen, waar zie je zoiets nog tegenwoordig?

Bij terugkomst wilde hij de boodschappen in de garage zetten. Daar was het koud genoeg in deze januarimaand om het bier op de juiste temperatuur te krijgen. Hij koos een moeilijk bereikbare plek, zodat het bier niet in de weg zou staan. Door het gewicht en de moeilijke houding verloor hij zijn evenwicht bij het wegzetten van de kratten en viel met zijn hoofd tegen de punt van een openstaand houten kastdeurtje. Pas een uur later en tot grote ongerustheid van zijn moeder opende hij weer zijn ogen. Hij lag togedekt op de bank in de woonkamer en wist zich niets meer te herinneren.

‘Heb ik al boodschappen gedaan?’

‘Je bent zelfs al helemaal klaar,’ zei zijn moeder opgelucht. ‘Je was er even bij gaan liggen.’

‘Maar dat zijn we wel gewend,’ hoorde hij zijn vader roepen vanuit de keuken. Alsof het nu tijd was om een grapje te maken. ‘Vorig jaar was het ook al raak. Je moet er geen gewoonte van maken.’

Duncans moeder had zich het afgelopen uur zorgen gemaakt. Ze was zelfs gestopt met schoonmaken. Nu kon ze de dokter afbellen die ze na lang dubben te pakken had gekregen.

8 Toen Duncan het hele verhaal had aangehoord, haalde hij opgelucht adem. Hij was fit genoeg om die avond zijn verjaardag te vieren en de volgende dag naar zijn favoriete voetbalclub af te reizen. Vanavond om twaalf uur zouden zijn vrienden en familie hem feliciteren, de volgende dag wilde hij al om tien uur in de trein zitten naar Amsterdam. Ajax speelde op zijn verjaardag de klassieker tegen Feijenoord. Ik zal het maar verklappen: Feijenoord verdiende te winnen, maar de niet al te beste wedstrijd bleef steken op een 0-0 gelijkspel.

Voor sommigen is het eenentwintigste levensjaar het begin van volwassenheid. Volgens de wet ben je meerderjarig op je achttiende, je mag dan officieel achter het stuur van een auto zitten en je krijgt stemrecht. Maar met die leeftijd krijg je ook plichten. Je bent aansprakelijk voor wat je doet en de schade die je bij anderen veroorzaakt. Toch zijn er nog steeds zaken waar je echt 21 jaar voor moet zijn, zoals het uitoefenen van bepaalde beroepen.

Voor mij een goede reden om Duncan te verrassen met een bijzonder cadeau. Een duur cadeau. Een enorm duur cadeau, dat zijn toekomst zou veranderen. Ik nam hem even apart op die zaterdagavond en gaf hem een 1/5 staatslot, een vijfje zoals de liefhebbers zeggen. Zo'n lot dat je cadeau krijgt in Nederland bij de aanschaf van een nieuwe auto. Ja werkelijk, ik heb ooit de reclame op de radio hierover gehoord.

Hij hield het lot omhoog en keek ernaar. 'Hm, een 8 aan het eind. Kon het er vanaf? Moet toch al gauw drie euro hebben gekost.'

'Ja,' zei ik, 'de prijs was het bedrag niet. Trouwens volgens de Chinezen is 8 een geluksgetal. Maar ook daar gaat het niet om. Het gaat om het hele getal en de twee beginletters, die zijn anderhalf miljoen euro waard. De Jackpot staat op 7,5 miljoen. Voor jou dus het eenvijfde deel. Een mooi bedrag dat zeker jouw kant op zal vallen. Mits je het uiteraard aanpakt.'

Duncan keek me aan met van die vreemde ogen. Hij wist niet of hij me uit moest lachen of kwaad moest worden.

'Je denkt toch niet dat ik daar in trap? Tien jaar geleden misschien, maar ik ben inmiddels toch wel iets ouder geworden. Je weet zelf dat die kans let-

terlijk een op de miljoenen is.’

‘Ik begrijp dat het ongelooflijk in je oren klinkt.’

Hij onderbrak me abrupt.

‘Eén! Ik heb het altijd al gedacht, maar je bent echt niet goed wijs. Twee! Moet ik het nog een keer zeggen!? Je weet zelf hoe klein die kans is.’ Hij toonde duidelijk zijn ongeloof en teleurstelling in het geschenk dat in zijn ogen niets waard was. Hooguit anderhalve euro en met het allergrootste geluk was het een eigengeldje waard.

9

‘Als je even je mond houdt en mij uit laat praten, misschien klinkt het minder waanzinnig dan het lijkt. Goed,...’ begon ik opnieuw en voorzichtig, ‘ik begrijp dat je me niet wilt geloven, maar ik weet zeker – met de nadruk op zeker – dat de kans op winst van dit specifieke lot 100 procent is.’

Hij bleef me met grote wazige ogen aankijken, er schitterde bijna minachting in. Ik ging rustig verder.

‘De afgelopen jaren zijn er allerlei berichten over de Staatsloterij in het nieuws gekomen en niet altijd positieve berichten.

De loterij zou in de jaren tussen 2000 en 2008 niet melden dat ook niet-verkochte loten aan de trekking meededen. Daardoor konden prijzen vallen op loten die niet waren verkocht, waardoor de winstkansen kleiner waren dan de koper dacht. De kans op een prijs was al heel klein, maar werd daardoor nóg kleiner. Ook wilde de loterij min of meer onaangekondigd de kleine prijzen afschaffen.

Wat ik zelf altijd heel raar heb gevonden is dat de loterij me mailde dat ik winnaar was en wel van 5 euro terwijl het lot me 15 euro had gekost. Ik voelde me daarom geen winnaar, ik was namelijk 10 euro kwijt.

Genoeg over mij. Jij bent wel een winnaar. Over precies achttien dagen valt op jouw lot de Jackpot. Met dat lot in handen ben je dan plotsklaps miljonair. En als je je aan de regels houdt ben je volgend jaar op 10 februari de trotse bezitter van minimaal 3 miljoen euro. Mocht de Jackpot hoger staan kun je uiteindelijk maximaal 7,5 miljoen op je bankrekening bijschrijven. Als je je tenminste aan mijn voorwaarden houdt.’

‘Aha, een addertje,’ zei hij lacherig, niet wetend of ik serieus was of hem flauw iets op de mouw speldde.

‘Jazeker, niets voor niets. Ik ben ook niet door luiheid multimiljonair ge-

worden. Het heeft me jarenlang hard werken gekost om dit te bereiken. Het vervelende is alleen dat er geen verschil wordt gemaakt tussen een multimiljonair van 3 miljoen en eentje van 198 miljoen. Ja, jongen, ik heb het speciaal voor deze gelegenheid uitgerekend. Bijna 200 miljoen, schoon aan de haak. Zodra je er duizend hebt, mag je miljardair heten, maar de man in de straat ziet niet aan mij of ik 1 of 100 miljoen bezit.'

10 'Hij zal ook niet zien of je 2 miljard bezit,' zei mijn neef wijsneuzerig.

'Daar heb je groot gelijk in, maar toch vind ik het jammer. En daarom gun ik jou zo vlak voor je eenentwintigste datzelfde multimiljonaire gevoel. Alleen jij hoeft er niet veel voor te doen. Hooguit een beetje zelfbeheersing en een dagboek bijhouden.'

Duncan keek me ongelovig vragend aan, een moeilijke blik dus, die bijna te veel werd voor zijn wenkbrauwen.

'Ik begrijp dat je me pas zult geloven als de trekking over ruim twee weken is geweest. Toch wil ik je alvast de spelregels uitleggen. De belangrijkste is dat je tot en met je volgende verjaardag tegen niemand zegt dat je anderhalf miljoen euro hebt gewonnen. Dat noemen we zelfbeheersing. Er zijn er maar twee die weten dat jij een ongelofelijke geluksvogel bent: jij en ik. Als pleister op de wonde mag je het komend jaar vier keer met me uit eten, door jou betaald uiteraard, waarbij je me de huid vol mag schelden. Geen vriendinnetje, geen vader, geen moeder, niemand mag weten dat je in één klap rijk bent geworden en dat je dat bedrag minimaal kunt verdubbelen als je een jaar lang je mond houdt. En je hebt pech. De vorige maand ging de Jackpot van 30 miljoen euro eruit. Met je vijfde lot was je dan nog dieper met je neus in de prijzenboter gevallen.

Verder wil ik van jou elke maand een email met een samenvatting van de afgelopen vier weken. Elk laatste weekend van de maand verwacht ik een bericht in mijn mailbox. Ik wil je gevoelens weten, je stress, je boosheid tegen mij en het zogenaamde onrecht dat ik je heb aangedaan om twaalf maanden je mond te houden. Hoe het voelt om te willen juichen, maar niet mag. En het worden twaalf lange maanden, dat beloof ik je. Als je iemand financieel zou willen helpen, maar je kunt het nog niet. Op jouw leeftijd is een jaar heel erg lang, helemaal als je dat hele lange jaar moet zwijgen over het geluk dat je ten deel is gevallen. Ook tijdens de obstakels die je tegen-

komt en het je moeilijk maken om het vol te houden.

Als je me niet gelooft en je verwacht dat er op dat lot hooguit een eigen-geldje valt, mag je van mij hier ter plekke 10.000 euro in ontvangst nemen. Praten we nergens meer over. Kun je me twee weken uitlezen tot aan de trekking. Vanaf die datum ben ik het die een lange neus maakt. Je weet het: wie het laatst lacht...'

Om te tonen dat ik serieus was, haalde ik uit de binnenzak van mijn col-11bert een pakje bankbiljetten van 200 vijftigjes. 'Kijk, die kun je zo krijgen. Zonder probleem. Maar dan wil ik geen gepiep horen als je over twee weken ziet dat je miljonair had kunnen zijn.'

'Maar dat ben ik dan toch, als daar dat bedrag op valt?'

'Nee, dat ben je dan niet, want dat lot hou ik dan in mijn portemonnee. Jij krijgt een kopie, waarmee je de haren uit je hoofd kunt trekken.'

Hij keek me aan met een gezicht vol verwarring en vertwijfeling. Je zag zijn raderen te keer gaan, zijn hersenpan was bijna aan de kook. Tienduizend euro in het handje of de waarschijnlijk onwaarschijnlijke gok dat je over twee weken miljonair bent.

'Waarom weet je zo zeker dat op dit lot de Jackpot valt?'

'Ha, ik dacht dat je het nooit zou vragen. Omdat ik dat geregeld heb met de organisatie. Ik betaal dat geld, dat via dat lot in jouw handen valt.'

'Maar hoe...?' Duncan verloor in zijn verwarring de woorden om de zin af te maken.

'Alles en iedereen is te koop, als je maar het juiste bedrag noemt. Zelfs ik zou er heel wat voor over hebben om mijn kas te spekken en zo de trotse bezitter te zijn van 200 miljoen euro. Maar jammergenoeg gaan mijn uitgaven de laatste tijd sneller dan mijn inkomsten. Telkens als ik aan de ene kant een miljoen heb verdiend, gaat het er aan de andere kant weer uit. Vooral de mensen om mij heen, die maar wat graag geld uitgeven, kunnen er wat van.'

Ieder mens is namelijk fetisjist van de ronde getallen. Als je 86 euro bezit wil je er 100. Als je 8.460 euro hebt, verlang je naar 10.000. Ga zo maar door. Ik hoop op 200 miljoen. Zo hebben we allemaal ons eigen ronde bedrag in ons hoofd. We zijn de slaaf van de nullen, hoe meer hoe beter, zolang ze maar voor de komma staan.'

‘Maar waarom wist ik niet dat je zo rijk was?’ vroeg mijn neef verbaasd. ‘Aan niets kan ik merken dat je zoveel miljoenen bezit. Nou ja, misschien die Aston Martin die je hebt. Maar dat is volgens mij al een hele oude.’

12 ‘Die auto heb ik geïmporteerd en de leeftijd valt best wel mee. Wat betreft mijn rijkdom: Uiteraard loop ik er niet mee te koop. Daaraan kun je zien dat het wel meevalt om niet over je fortuin te praten. Mijn bezit is geen 200 miljoen cash op de bank. Dat zit in onroerend goed, aandelen, leningen, bedrijven, enzovoort. Alleen als je ooit een bedrijf mooi verkoopt zoals bijvoorbeeld Endemol destijds, dan kun je er aardig wat nullen aan overhouden. Of je moet een groot bedrijf erven, zoals de dochter van Freddie, de biermagnaat.’

‘Ik blijf het een raar verhaal vinden. Ik kan me niet voorstellen dat je zoveel geld bezit en er nooit over gepraat hebt. Ook zou ik er bijna om willen wedden dat op dit lot,’ Duncan hield het omhoog met een ongeïnteresseerde blik, ‘nog geen dubbeltje valt.’

Nu was het mijn beurt om minzaam te glimlachen. ‘We kunnen wedden om anderhalf miljoen euro. Lijkt me leuk. Ben je precies een seconde miljonair om vervolgens met je hoofd tegen de dichtstbijzijnde muur te lopen. Kun je ook nog de ziekenhuiskosten zelf betalen. Je bent per slot van rekening niet voor niets 21 geworden.’

De verwarring bleef Duncan in zijn greep houden. Dus legde ik het nog maar een keer uit. ‘Jongen, luister, het is heel simpel. Stel dat je van alle mensen die hier vanavond aanwezig zijn geld als cadeau krijgt. Laten we zeggen gemiddeld twintig euro, en dan ben ik waarschijnlijk aan de hoge kant. Van die vijftientwintig mensen krijg je een totaal van 500 euro. Dat is een mooi bedrag. Kun je bij je vakantiegeld doen, je kunt er een nieuwe smartphone van kopen. Nou ja, je weet zelf wel wat je ermee wilt doen. Met die twintig euro van mij erbij, maakt dat geen echt verschil. Maar... nu kom ik met een heel ander voorstel: tienduizend euro of anderhalf miljoen. Als je van het snelle geld bent, kies je voor die tienduizend. Als je van een gokje houdt, kies je voor de hoofdprijs. En ik weet dat je daar van houdt, want heb jij laatst niet 800 euro gewonnen met het invullen van een paar voetbaluitslagen?’

Duncan kreeg onverwacht een rode blos op zijn gezicht.

‘Hoe simpel is de keuze dan die ik jou geef? Je krijgt van mij een lot en over ruim twee weken zie je dat je miljonair bent. Eenvoudiger kan ik het niet maken,’ besloot ik met twinkelende ogen, in de wetenschap dat hij, de gokker, voor het laatste zou kiezen.

‘Oké, oké. Je bent gek, maar dat wist je zelf al langer. Broertje heeft het al vaak genoeg herhaald. Ik heb inderdaad niet veel te verliezen, als ik die tienduizend euro niet meetel tenminste.’

‘Heb nou eens vertrouwen in je oude oom. De grote Indiase leider Mahatma Gandhi zei ooit: *Wantrouwen is een teken van zwakheid*. Probeer sterk te zijn. Ik leg het lot in jouw handen, leg dan ook het lot in mijn handen.’

‘Goed, ik neem je cadeau aan en beschouw het als een groot geschenk.’

‘Doe dat en je zult beloond worden, broeder!’ gniffelde ik.

2

Zaterdag 31 januari

14

Zaterdag, 31 januari

Oom,

Nog tien dagen en dan weet ik of je gelijk hebt. Het leven is er niet makkelijker op geworden. Mijn nieuwsgierigheid houdt me uit mijn slaap en ik weet nog steeds niet of ik blijer moet zijn met die Jackpot of dat ik beter af ben zonder die miljoenen. Mijn nachten breng ik woelend door, mijn concentratie neemt af en mijn ogen worden steeds kleiner. Overdag val ik bijna in slaap, vooral tussen 2 en 4 uur heb ik het moeilijk. Ik heb nog nooit zoveel koffie gedronken, vooral sterke, zwarte.

Mijn lust om te genieten begint het te begeven. Tot wanneer en hoe laat kan ik eventueel terugkomen op onze afspraak? Een uur of een dag voor de trekking? En krijg ik dan die tienduizend euro of laat je me lachend vallen?

Hoe luidt ook alweer het spreekwoord? 'Spreken is zilver, zwijgen is goud?' Voor mij is het op dit moment allebei geen oplossing. Ik baal van mezelf dat ik me er niet overheen kan zetten. Voor hetzelfde geld (nou ja, voor hetzelfde geld?) valt er geen prijs op dat lot en lach je me vierkant uit. Maar ja, dan moet ik weer aan die uitspraak van die Russische schrijver denken: Als je mensen niet vertrouwt, wordt het leven onmogelijk of zoiets en dan probeer ik me een beetje op te peppen. Nog slechts driehonderdenvijfenzeventig dagen en ik mag de hele wereld vertellen dat ik miljonair ben. (Of mag ik het al op mijn verjaardag vertellen?) Alleen heb ik zo'n donkerbruin vermoeden dat ik tegen die tijd zo total loss ben, dat dat hele geld me niks meer kan schelen. Het lukt me nog niet om je een lange mail te schrijven: ik heb in de afgelopen week niet zoveel meegemaakt. Als ik beslis om door te gaan, zal het bericht volgende maand langer zijn (misschien). Voor de tiende laat ik je weten of ik stop of dat ik doorga. 'Slechts' zestig keer per minuut verander ik van mening. Gelukkig mag ik nog hooguit tien dagen slapeloos zijn. Het zal een tijdje duren voordat ik kan vertellen of ik blij ben met je cadeau.

Groet (nog wel)

Duncan

3

De hele dag twijfelde Duncan of hij die avond rechtstreeks naar de trekking van de Staatsloterij zou kijken. Aan één twijfel had hij een einde gemaakt. Hij had besloten om door te gaan met het cadeau, de afspraak, de weddenschap of hoe hij het noemen moest. Hij had zichzelf bij de kraag gegrepen en als het ware opgetild en streng toegesproken. Hij moest niet zo kinderachtig doen. Wat maakte het allemaal uit? Hij bezat het bedrag nu niet en als hij het na de trekking ook niet kreeg, had zijn oom zich uitstekend vermaakt en zou hij hem (Duncan) misschien het hele jaar uitlachen. Toch begon er een klein vlammetje in hem te ontwaken. Een lichtje dat zei dat hij aan het eind van de dag miljonair zou kunnen zijn. Hij noemde het zelf 'uitgesteld miljonair'. Hij was het dan wel, maar moest alleen nog 'even' een jaar wachten om de zes nullen daadwerkelijk op zijn bankrekening te zien. Als hij daar aan dacht begon zijn maag te zeuren en zijn hoofd te draaien. De laatste nachten sliep hij alweer wat beter, maar de vermoeidheid van de afgelopen tijd was nog lang niet weg.

15

Het was precies zes uur. Duncan zat met zijn ouders en Broertje en Zusje aan tafel. Hij kreeg geen hap door zijn keel. Zijn blik rustte op het vogelhuisje in de tuin. In het sneller donker wordende avondlicht zag hij nog net de vage contouren van de bomen achter hun huis voordat ze zouden worden opgeslokt door de duisternis. Zou zijn vertrouwen ook worden opgeslokt na de trekking van acht uur? Het deed er niet toe waar hij aan dacht of waar hij naar keek. Elke gedachte en elke blik leidde hem naar de trekking van vanavond. De knoop in zijn maag was zo groot dat er echt geen hap meer door zijn keel ging. Hij wilde niks laten merken. Niemand – en zeker niet hier aan tafel – mocht weten waar hij met zijn gedachten zat. Hij kon niks uitleggen. Helemaal niks. De complete tafel zou hem uitlachen, over de grond rollen, zoveel ongein hadden ze nog nooit meegemaakt, wat

een goedgelovige sul was die Duncan. Totdat de trekking was geweest, dan zouden ze geschokt zijn als hij zou uitleggen dat die anderhalf miljoen aan zijn neus voorbij was gevaren als een schip zure appels, omdat hij zijn mond voorbij had gepraat, dan waren ze helemaal verbluft geweest. Nee, wat er ook zou gebeuren, hij zou netjes zijn bord leegeten, desnoods straks allemaal weer uitspugen, maar eerst hapje na langzaam hapje zijn mond vullen, doorslikken en ongemerkt braakgeluiden maken, totdat zijn hele bord leeg was.

Hij kon niet op zijn buik liggen. Het leek of zijn maag nog nooit zo vol had gezeten. Hij keek gebiologeerd naar het plafond van zijn slaapkamer. De grote witte vlakke was als het oneindige scherm van een beamer. Hij zag de trekking voor zich. De Jackpot viel op een eenvijfde lot met eindcijfer acht. Door alle stress van de afgelopen weken was hij vergeten waar hij zijn lot had gelaten. Zodra de trekking was afgelopen zou hij zijn oom appen. Zou hij zelf wel of niet rechtstreeks gaan kijken? Hoe laat zou het op internet te zien zijn? Was de trekking live of al vanmiddag opgenomen? Hij kon zich totaal niet meer concentreren, niet op zijn werk, niet op het meisje dat zo lief naar hem had gelachen vanmiddag, niet op zijn cluppie dat weer een belangrijke wedstrijd voor de boeg had en op een grotere afstand van leider PSV stond dan ooit. Hij moest aan slaaptabletten zien te komen. Als hij dit nog een jaar wilde volhouden, zouden er heel wat pilletjes aan te pas moeten komen om hem in slaap te krijgen.

Hij stond op. Eén ding wist hij zeker: hij moest alleen zijn als hij het resultaat van de trekking onder ogen kreeg. Als er anderen bij waren mocht hij zijn emoties niet tonen: niet blij zijn maar ook niet teleurgesteld. Hij moest zich afzonderen, in stilte de toekomst afwachten. Hij pakte zijn telefoon, liep naar beneden, schreeuwde iets naar zijn ouders, dat hij even het dorp inging en sloeg snel de deur achter zich dicht. Op de oprit stond een fiets niet op slot. Zijn broertje zou het nooit leren, dacht hij, en sprong er snel op. Wegwezen, de straat uit, over de Veldkampweg naar de Dorpsstraat. Het was inmiddels donker geworden en stil op straat. Hij sloeg links af richting Oranjelaan. Bij cafetaria De Komeet was het rustig, ook bij Tracé 37 was weinig te beleven. Hij besloot terug te gaan naar de Dorpsstraat en een

kijkje te nemen in het Dorpshuis, dat tegenwoordig door niemand Hof van Salland werd genoemd. Er zaten wat bekenden aan de bar, maar hij durfde niet naar binnen te gaan. Hij kon geen rust vinden. In het licht van de lantaarnpaal zag hij zijn handen trillen. Eerst maar even een peuk, misschien dat dat hielp hem rustiger te krijgen. De klok in de Dorpsstraat wees precies tien uur. Het moest er nu van komen. Hij had nu lang genoeg gewacht. Hij wist dat de trekking elk moment online was. Hij maakte zijn handen droog en pakte zijn mobiel, tikte op het symbool voor internet en typte www.staatsloterij.nl. Zijn hart bonsde in zijn keel. Met zijn rug stond hij tegen de lantaarnpaal aan. Hij vertrouwde zijn benen niet meer en zijn hoofd begon te draaien. Hij twijfelde of hij misselijk was of duizelig of allebei. Het internetbereik was slecht, het duurde 'uren' voordat de site van de loterij op zijn scherm verscheen. Gelukkig was het doodstil in de Dorpsstraat. Niemand hoefde getuige te zijn als hij zou flauwvallen. Eindelijk werd zijn nieuwsgierigheid groter dan zijn angst en tikte hij met zijn wijsvinger op *trekkingsuitslag*. Hij had zijn lot weer teruggevonden. Hij moest eens wat minder goed zijn spullen opruimen. Hij vergat altijd weer waar hij zijn rotzooi had neergelegd. Het zat gewoon in zijn agenda op de pagina van 10 februari. De volgende keer zou hij het aan zijn computerscherm plakken, dichtbij en voor de hand. Zijn vinger gleed over het scherm. De eindcijfers en winnende getallen schoven naar boven. Eindelijk was hij bij het eindcijfer acht. Hij voelde dat hij een kleur kreeg en hij voelde de aandrang om zijn jas uit te doen. Wat had hij het warm! Met moeite haalde hij het verfrommelde kopietje uit zijn broekzak. Hij las langzaam zijn lotnummer: BF 98478. Hij keek op zijn scherm en wist niet of hij moest lachen of huilen. Over zijn hele lichaam voelde hij kippenvel. Hij trilde en liet bijna zijn telefoon vallen. Er was nog steeds niemand in de straat. Krampachtig werd zijn mond breder. Een jonge miljonair hoort geen chagrijnig hoofd te hebben, die moet vrolijk zijn. De Jackpot was slechts op één eenvijfde lot gevallen. ZIJN lot. Of was het nog het lot van zijn oom? Hij zou die gekke Koos Kauwdeijs eens even een appje sturen. Wat een geluk dat hij zijn oom gisteren had medegedeeld dat hij doorging tot het eind. Al zou het zijn eigen einde zijn. Hij was te nieuwsgierig en opgefokt om er mee te stoppen en misschien ook wel te hebberig. Eerst een biertje. En een sigaret. In deze toestand kon

hij niet de verfijnde motoriek gebruiken om een bericht via zijn telefoon te versturen. Hij slaakte een keiharde gil, schopte met zijn verkeerde voet tegen de lantaarnpaal, voelde over de bobbel van zijn wreef en gaf tenslotte de lantaarnpaal uit woede en frustratie een kopstoot. Met pijn aan zijn voet en een bonzend hoofd ging hij naar het Dorpshuis. De stekende pijn leidde hem even af. Als er gepraat moest worden aan de bar, kon hij zeggen dat hij gevallen was en last had van zijn voet. Hopelijk waren zijn gedachten dan genoeg afgeleid om niet aan die anderhalf miljoen te denken, die over een jaar op miraculeuze wijze zou uitgroeien tot drie miljoen euro. Drie miljoen, wat kon je daar allemaal mee doen? Zijn eigen huis, eigen bedrijf, eigen auto. Hij bleef fantaseren totdat hij van zijn wolk naar beneden werd gehaald.

‘Hé, Duncan, wat loop jij mank, man!’

Duncan keek op en zag een goede bekende aan de bar zitten met een grote pul bier voor zich. Hij glimlachte: ‘Net mijn enkel verzwikt bij het afstappen. Normaal gesproken gebeurt dat pas aan het eind van de avond als ik thuiskom. Het moet toch niet gekker worden. Doe mij ook maar een biertje en geef hem er ook maar een,’ zei hij tegen de barman en knikte naar zijn buurman voor wie het biertje bedoeld was.

Het werd geen late avond. Na drie pilsjes kwam zijn oude vertrouwde twijfelgevoel weer terug. De glazen smaakten hem niet. Was het allemaal echt of had zijn oom een truc uitgehaald. Als hij de Staatsloterij zou kunnen manipuleren, zou hij ook de website kunnen hacken of zijn eigen telefoon. Het trillen van zijn vingers kwam weer terug, maar hij moest en zou een berichtje sturen. Hij wilde zeker weten of wat hij eerder die avond op zijn telefoon had gezien ook echt was. Hij wist niet precies wat hij zou moeten appen. Hij begon maar wat te typen: *Welk lotnummer heeft de Jackpot gewonnen, vanavond?* Het antwoord kwam sneller dan verwacht. Bijna direct na zijn eigen bericht hoorde hij het vertrouwde geluid van zijn telefoon.

De jouwe stond er alleen maar, met een *smiley*.

Hij stopte zijn telefoon in zijn zak en zuchtte terwijl er een onverwachte rilling over zijn rug liep.

4

Woensdag 11 februari

Thuisgekomen wilde Duncan maar één ding: zo snel mogelijk naar bed. Hij riep iets de kamer in, dat hij wilde slapen, en nam met grote passen de trap. Hij gunde zich nauwelijks de tijd om zijn tanden te poetsen, trok zijn T-shirt aan en stopte zijn blonde hoofd ver onder het dekbed. Steeds dezelfde vragen hielden hem lang wakker. Pas in de vroege ochtend gunde zijn hoofd hem rust en sliep hij een paar uur. Met wallen onder de ogen en na een tweede weksignaal sleepte hij zich uit bed. Wat een euforisch gevoel had moeten zijn, verdween toen zijn blote voeten het laminaat aanraakten. In plaats van als een gek naar beneden te lopen en te roepen dat Diepenveen een miljonair rijker was, stapte hij slaperig onder de douche. De gedachten maalden alweer door zijn hoofd. Hoe zou het gaan, het komend jaar? Een jaar lang je mond dichthouden. Is dat ooit iemand gelukt? Een bijna retorische vraag of iemand moest het na een jaar uitschreeuwen van geluk dat ze weer mochten praten. Hij had het nog nooit meegemaakt of gehoord dat iemand zo'n belofte hield.

19

Zou zijn vader jaloers zijn bijvoorbeeld? Vragen, vragen en nog eens vragen. Zijn hoofd zat er vol mee en explodeerde bijna. En hij moest nog een heel jaar! Wat had zijn oom hem aangedaan. Het werd tijd voor een etentje. Een samenzijn met oom Koos om de voorwaarden nog eens goed door te nemen. Misschien mocht hij een persoon in vertrouwen nemen. Eén persoon slechts aan wie hij alles op mocht biechten. Hij vermande zich en liep quasi vrolijk de woonkamer in. Het was een gewone woensdagochtend deze elfde februari. Zijn broertje en zusje zaten aan het ontbijt, zijn vader was de deur al uit en zijn moeder was bezig de stofzuiger uit de schuur te halen. Na het ontbijt wilde ze altijd snel even het huis door. Hij schoof aan tafel aan en liet zijn hoofd hangen. Toen bedacht hij zich, hij moest de normale Duncan zijn, die zijn jongere broer en zus zoveel mogelijk plaagde. Zelfs daar had hij geen zin in, dus maakte hij maar een snerende opmerking naar

zijn broer en gooide een stuk brood naar zijn zus. Zo, de stemming zat er weer in. Nu zo snel mogelijk naar het werk.

Op weg naar de drukkerij baalde Duncan dat hij geen vrij had genomen. Gewoon even alles op je in laten werken. Misschien wel een strategie bepalen voor de komende maanden, maar hij voelde zich verantwoordelijk voor de twee opdrachten die vandaag de deur uit moesten. De huisstijl en de brochure waar hij een hele week mee bezig was geweest. Hij zou zijn baas vragen of hij vrijdag vrij kon krijgen, zo creëerde hij drie dagen om erover na te denken. Hoewel hij er niet aan wilde denken, want al die gedachten in zijn hoofd werden gepropt, begonnen al aardig zeer te doen. En de paracetamol van vanochtend bracht ook geen verlichting. Eerst maar eens een kop koffie en een sigaret in het rookhok. Het liefst wilde hij alleen gelaten worden, met zijn voorhoofd tegen de koude muur kleine slokjes koffie nemen. Maar hij wist dat de praatgrage telefoniste, waar hij vaak een peuk bij kon bietsen, binnen de kortste keren het hele bedrijf zou inlichten. Roddeltante eerste klas. Nee, hij moest netjes gaan zitten, beetje staren in de koffie, rustige trekjes nemen en vriendelijk glimlachen als ze hem iets vroeg.

‘Wat ben je stil,’ keek ze zijn kant op.

‘Ik heb iets wat op een kater lijkt, maar het kan ook een beginnende griep zijn. Ik denk dat ik vrijdag maar vrij neem en kijk of ik maandag weer fit genoeg ben,’ verzon Duncan ter plekke.

‘Je bent hartstikke gek,’ kaatste de telefoniste. ‘Zal ik je ziek melden? Dat is beter dan een vrije dag inleveren.’

Duncan glimlachte zo vriendelijk mogelijk naar haar en schudde nee met zijn hoofd. Hij moest daar zo snel mogelijk weg. Even met niemand praten. Geen gezeik aan zijn hoofd, hoe goed bedoeld ook.

Het werd een lange dag, hij moest diezelfde avond bij Albert Heijn de vakenvullers aansturen. Als hij ergens van baalde, was het dat wel. Hij voelde de spijt in zijn keel dat hij ook de donderdag niet vrij had gevraagd.

De vrije vrijdag wilde hij goed besteden. Om elf uur was er de afspraak met zijn huisarts. Dat was het enige goede dat hij deze week had gedaan: afspreken met die goeie, ouwe Moren. Zijn korte, zwarte leren jack en een

donkerblauwe spijkerbroek moesten hem vertrouwen geven. Met de stoere kleding wilde hij zijn vermoeide uiterlijk verhullen. Het liefst deed hij ook nog de integraalhelm van zijn vader op, zodat hij onzichtbaar was. Het gezicht dat hij in de spiegel zag smeekte om nachtrust, veel slaap en een bivakmuts.

In de wachtkamer realiseerde hij zich pas dat het vrijdag 13 februari was. Ook dat nog, een afspraak met je huisarts op vrijdag de dertiende.

21

Op de hardhouten bank zat hij aan het gouden kettinkje te draaien dat hij van Lizzie had gekregen, zijn ex. Balen dat het net nu uit was, misschien had zij een oplossing geweten. Niet dat hij het aan haar zou vertellen, maar hij kon haar een stelling voorleggen. Kijken wat zij daar voor antwoord op wist.

Huisarts Moren was in eerste instantie niet onder de indruk van Duncans verhaal over oververmoeidheid, slechte nachtrust en duizeligheid. Hij baalde dat hij dit gesprek niet beter had voorbereid. Hij kon zich niet goed focussen. Pas nadat hij in huilen was uitgebarsten en nog wat voorbeelden had gegeven over zijn slechte constitutie, was de arts overstag gegaan.

Diazepam behoort tot de benzodiazepinen. Het werkt rustgevend, spierontspannend, vermindert angstgevoelens en beïnvloedt de overdracht van elektrische prikkels in de hersenen, las hij op het bijschrift. Duncan kreeg het aloude valium voorgeschreven, waar diazepam een belangrijk onderdeel van is, dat angstgevoelens, gespannenheid, paniekstoornissen, slapeloosheid en onrust moest onderdrukken. Hij moest wel over een week terugkomen. De arts wilde iemand van zijn leeftijd zo snel mogelijk van de verdovende pillen afhebben.

5

Vrijdag 13 en zaterdag 14 februari

22 Lydia Braaksma was een vlotte jonge meid van 19 jaar die net was geslaagd voor haar rijbewijs. Haar lange zwarte haar droeg ze bijna altijd in een staart. Zeker op haar werk waar ze als secretaresse van een reclamebureau er netjes en degelijk uit moest zien. Dat betekende altijd een rok of jurk tot op de knie. Duncan was een vage kennis uit het uitgaansleven waar ze af en toe een praatje mee maakte, dat hij zich waarschijnlijk niet al te scherp zou herinneren. Als ze er goed over nadacht, had ze hem nog nooit nuchter gezien. Dat wilde ze weleens meemaken. Een goede reden om hem beter te leren kennen. Alleen niet zoals hij er afgelopen weekend bij had gelopen! Hij leek wel een zombie, sprak met bijna niemand en sloeg de ene schuimkraag na de andere achterover, nog net niet zijn peuk natmakend, die de hele avond als een gewel uit zijn mond hing. Ze kon zich niet voor de geest halen ooit een dronken zombie te zijn tegengekomen, maar aan het eind van de avond kwam Duncan aardig in de buurt. Toch maakte zijn 'afwezige' verschijning haar ook nieuwsgierig. Waarom was hij de laatste tijd zo apathisch? Misschien was er meer aan de hand. Volgend weekend, als hij nuchter was, zou ze vroeg op de avond een gesprek met hem aanknopen. Had ze mooi de hele week de tijd om erover na te denken hoe ze dat zou gaan aanpakken.

Net op tijd. Precies om vijf voor vijf duwde Lydia de drie Valentijnskaarten in de rode brievenbus. De kaarten hingen in de gleuf. Met twee vingers en een duim hield ze ze nog even vast. Ze kreeg er rode vlekken van bij de gedachte dat ze de kaarten ook daadwerkelijk zou laten vallen en dat Duncan ze morgen in de bus zou vinden. Zou hij in de gaten hebben dat zij de afzender was van de kaarten? En is drie eigenlijk niet veel te veel? Kwam ze dan niet al te wanhopig over? Nee, hij moest er ook een beetje de grap van inzien. Ze liet de kaarten los en hoorde ze op de bodem vallen. Ze kreeg het er warm van. Nu kon ze niet meer terug.

‘Van wie verwacht jij een Valentijnskaart?’ kwam Zusje met de slaapkamerdeur in huis vallen.

Duncan deed voorzichtig zijn ogen open en zei: ‘Wat?’

‘Valentijnskaarten, drie stuks, en ze zijn allemaal voor jou.’

‘Ja, ja. Heb je weer iets bedacht?’

‘Nee, kijk, het is niet mijn handschrift en ze zijn gefrankeerd met lippenstift. Dat kon dit jaar. De post heeft er speciaal zijn frankeermachines voor aangepast.’

23

Ongelovig deed Duncan zijn ogen verder open en zag dat Zusje drie enveloppen in haar hand hield. Met zwarte stift geschreven zag hij zijn naam en adres staan en... warempel de enveloppen vielen op door de rode lippen als postzegel. Iemand had voor hem driemaal haar lippen op een envelop gedrukt. Hij was te slaperig om het helemaal tot zich door te laten dringen. ‘Drie lippenstift?’

‘Nee, drie Valentijnskaarten,’ riep Zusje ongeduldig. ‘Maak open!’

‘Waarom zou ik nou halsoverkop drie kaarten openmaken die jij me gestuurd hebt?’

‘Die heb ik niet gestuurd, vraag maar aan Broertje.’

Duncan sloeg het dekbed van zich af, zette voorzichtig zijn voeten op de grond en pakte de drie enveloppen aan, maar in plaats van ze open te maken zei hij: ‘Eerst wat eten.’ Hij hield de enveloppen hoog in de lucht zodat Zusje ze niet meer te pakken kon krijgen. ‘Straks, straks ben jij de eerste die weet van wie ik ze heb.’

‘Misschien wel van Lizzie,’ zei Zusje hoopvol, die het nog steeds jammer vond dat zijn ex nu zijn ex was.

Bij de eerste hap wist hij dat zijn ontbijt binnen zou blijven en hij voelde zich een stuk beter dan de vorige dag. Goed gevuld, sinds tijden. Waarschijnlijk omdat hij de hele nacht onder zeil was geweest. Vanaf het moment dat zijn hoofd het kussen raakte totdat Zusje aan zijn neus trok was hijzelf ook vertrokken. Toch jammer dat hij zich plotseling realiseerde dat hij nog niet aan het lot en de grote prijs had gedacht, want daarom dacht hij er nu aan. Het deed hem lichtelijk tolleren. Geen misselijkheid, geen acute

hoofdpijn en geen depressieve gedachten. Ga zo door, dacht hij, en het kon toch nog een mooi weekend worden, dat hem aan zijn drie Valentijnskaarten deed denken.

‘Goed. Zusje, waar zijn de kaarten?’

‘Die heb jij toch. Ik heb ze niet meer aangeraakt nadat jij ze hebt afgepakt...’

24

Heel even kwam het verdwenen lot weer in zijn gedachten, maar toen wist hij het weer: onder zijn bord. ‘Eens even kijken. Drie enveloppen, dus drie kaarten. Ik kan me niet voorstellen dat dat kaarten zijn van drie verschillende dames. Ik kan me zelfs niet voorstellen dat het van één dame is. Weet je zeker dat jij geen grapje hebt uitgehaald?’ keek Duncan met samengeperste wenkbrauwen, maar met een glimlach naar zijn zusje.

‘Maak nou maar open. Ik ben net zo nieuwsgierig als jij.’

Broertje zat met zijn smartphone aan het ontbijt. In een andere wereld en zonder enige aandacht voor wat er aan tafel gebeurde. Het allernieuwste spel voor zijn telefoon eiste volledig zijn concentratie op. *New Frontiers* of hoe het ook mocht heten. Er werd in ieder geval veel in geschoten en je moest zoveel mogelijk grondgebied veroveren.

‘Ik heb geen mes,’ klaagde Duncan plagerig.

‘Scheur nou open!’ Zusje ontplofte bijna van nieuwsgierigheid.

Op de eerste kaart die hij opende, stond een getekende Teddybeer met een hart in zijn handen. Binnenin was een zin geschreven:

Misschien vandaag al? L.

Hij keek vragend naar Zusje en liet haar de kaart zien. Ze wist niet hoe snel ze hem moest pakken en deed de kaart open. ‘Misschien vandaag al? Wat een gekke tekst. Misschien heeft ze in de zenuwen de kaart te vroeg op de bus gedaan. Maar het is wel ondertekend met L. Toch misschien Lizzie?’

‘Nee,’ zei Duncan beslist. ‘Dat is voorbij. Ik graas inmiddels weer op nieuwe velden.’

Zusje keek hem niet-begrijpend aan, maar schonk verder geen aandacht aan die gekke opmerking. Ze zag dat Duncan de tweede envelop openmaakte.

Moet je er wel wat fitter uitzien! L. :-)

Duncan gaf direct de kaart aan Zusje. ‘Wat moet ik hier nou mee?’ Het

was meer een klacht dan een vraag. Hij begreep de kaarten nu helemaal niet meer. Was het iemand die hij kende en die hij onlangs had ontmoet? Misschien wel in Deventer? Op zijn werk? De receptioniste? Oei, bij die gedachte alleen al kreeg hij braakneigingen. Nee, de receptioniste was al een paar jaartjes getrouwd en iets te oud voor hem.

‘Wel een leuke kaart,’ zei Zusje sarcastisch. ‘Een gezicht op Deventer. De romantische kaarten waren zeker op.’

25

Duncan luisterde niet. Hij scheurde de derde envelop open en nu werd alles duidelijk. *Hallo Duncan, Zou jij diezelfde lippen op de jouwe willen voelen?*

‘Oh, nou begrijp ik het,’ lachte hij naar Zusje. ‘Kijk. Ze wist natuurlijk niet dat ik ze niet in de juiste volgorde zou openmaken. Van buiten kun je niet zien wat er binnen instaat.’ Deze kaart bestond uit allemaal lippen en zoenafdrukken. Hij kon niet goed zien of ze het zelf had gedaan of dat de kaart al zo was.

Zusje legde de drie kaarten onder elkaar.

Hallo Duncan, Zou jij diezelfde lippen op de jouwe willen voelen? L.

Misschien vandaag al? L.

Moet je er wel wat fitter uitzien! L. :-)

‘Voor de zekerheid heeft ze ze wel alle drie ondertekend.’

‘Wat je ondertekend noemt,’ zei Duncan. ‘Met L. schiet ik niet zoveel op. Ik ken geen L.’

‘Zou het dan toch niet...,’ probeerde Zusje nog eens.

‘Kappen, nou,’ zei Duncan. ‘Laten we die naam maar vergeten en aan een nieuwe L. denken.’